

Aan: de burgemeester

Van: OOV

Betreft: gesprek met 5.1.2.e 5.1.2.e aan de UU

Bijlagen: 5.1.2.e 5.1.2.e

Informatie over 5.1.2.e (website UU)

Onlangs heeft u een lezing gegeven bij de UU (SOS-lezing). 5.1.2.e (5.1.2.e 5.1.2.e met een expertise in onder meer activisme en inspraak) heeft u gemaild dat hij niet bij de lezing aanwezig kon zijn, maar graag met u wil spreken over de (wijze van omgang met de) pro-palestina protesten. Zie zijn mail hieronder.

In reactie op de mail heeft u hem uitgenodigd voor een gesprek. Vanuit OOV schuift 5.1.2.e aan.

Voorstel bespreekpunten:

- Ruimte aan 5.1.2.e om zijn verhaal te vertellen.
 - o *In zijn mail geeft hij aan geen onderdeel van de bezettingen te zijn geweest, maar wel grotendeels te sympathiseren met de actievoerders. Wel heeft hij aan eerdere demonstraties in de stad met als thema pro-Palestina deelgenomen.*
- Toelichting op wijze waarop de burgemeester omgaat met demonstraties en bezettingen:
 - o Volop ruimte voor meningsuiting, ook als het schuurt. Inhoud doet er niet toe.
 - o Ruimte behoudens ieders verantwoordelijkheid voor de wet. In een pand gelden ook andere wetten. Eigenaar bepaalt primair zelf wat hij wel/niet toestaat in een pand (bv door toegangsregime of huisregels). Als personen zich niet aan regels houden kan de eigenaar hulp van de sterke arm vragen (de politie). Optreden vindt dan (uiteindelijk) onder gezag OM plaats.
 - *In zijn mail zegt 5.1.2.e dat de gemeente de UU zou hebben gevraagd om tot de zomer geen risicovolle activiteiten te organiseren. Dit is niet correct. De UU heeft zelf afwegingen gemaakt over het al dan niet door laten gaan van bepaalde activiteiten. Wij hebben ook gezien dat (zoals wij begrepen abusievelijk) intern door een/enkele werknemers een ander geluid is*

afgegeven. De UU heeft hierop geacteerd en aangegeven dat zij zelf beslissingen hebben genomen.

- Rol burgemeester beperkt. Formeel alleen een rol indien wanordelijkheden dreigen en bv over inzet ME/honden/waterwerper.
- Over politieoptreden. Beeldvorming dat politie disproportioneel geweld heeft toegepast.
 - Politie treedt altijd de-escalerend en gefaseerd op.
 - Geen geweld gebruikt tegen personen die alleen passief verzet hebben gepleegd (de Sit-inners)
 - Wel proportioneel geweld toen personen probeerde de ontruiming te verhinderen (door een hek af te sluiten) en tegen personen die verhinderden dat arrestanten konden worden vervoerd.
- Politieoptreden ook uitvoering besproken in de gemeenteraad. Hier is ondermeer uitgekomen dat er nog een gesprek volgt tussen demonstranten en de gemeente. Dit gaat ook over optreden politie en hoe te melden/klacht in te dienen.
- Wellicht vraagt 5.1.2.e ook naar het standpunt van het college inzake de situatie in het Midden- Oosten.

Bijlage: mail 5.1.2.e

Beste collega's van SOS, maar bovenal geachte 5.1.2.e

Dit mailadres (5.1.2.e@uu.nl) is bedoeld om concrete vragen te stellen in de aanloop naar de aangekondigde lezing van morgen - helaas kan ik morgen door zorgverplichtingen van mijn kinderen niet aanwezig zijn. Wel zou ik naar aanleiding ervan de gelegenheid te baat willen nemen om een andere vraag te stellen.

Ik (5.1.2.e) bij 5.1.2.e met een 5.1.2.e 5.1.2.e bekijk met groeiende zorg de situatie rond de universitaire acties vanwege Gaza, in het bijzonder in Utrecht (de stad waar ik woon en werk). In mijn optiek is er de afgelopen weken sprake van een groeiende escalatie in de positionering van enerzijds universiteits- en gemeentebestuur en anderzijds de activisten. Ik sympathiseer grotendeels met de positie van de activisten en heb ook aan de vreedzame walk-out van enige tijd geleden deelgenomen, maar speel

verder geen actieve organisatorische of deelnemende rol in de acties.

Wel heb ik bij mezelf, maar zeker ook bij diverse collega's om me heen groeiende bezorgdheid en beklemming gemerkt als het gaat om hoe de besturen met vormen van burgerlijke ongehoorzaamheid omgaan: zoals ook laatst bleek uit het spoeddebat worden met name de inzet van politie en ME als disproportioneel en onnodig polariserend gevoeld, door sommige politieke partijen maar ook door veel UU-studenten en -collega's. Veel mensen die sympathiseren met het pro-Palestijnse protest trekken zich daarom steeds verder terug in een bastion. De recente opdracht van de gemeente aan het universiteits- en faculteitsbestuur om, in de woorden van decaan ^{5.1.2.e} 'tot de zomer geen risicovolle activiteiten in de binnenstad [te laten] plaatsvinden die mogelijk kunnen leiden tot nieuwe bezettingen' wordt breed gevoeld als een aantasting van het demonstratierecht en ondermijnt het vertrouwen in zowel universiteit als gemeente verder. Dit zal - zo vrees ik althans - het op 31 mei aangekondigde gesprek tussen burgemeester en activisten sterk bemoeilijken, net als de aankondiging dat er geen ruimte voor excuses zal zijn.

Het heeft mij ernstig verbaasd en ook verontrust dat in de aankondiging van de SOS-bijeenkomst van 4 juni geen reflectie op de recente gebeurtenissen is geboden: dit was juist bij uitstek een moment geweest om de lijnen open te houden en te werken aan een herstel van de verhoudingen tussen de demonstranten, de UU, en de gemeente/de autoriteiten.

Heel concreet wil ik vragen of het mogelijk is om een kort gesprek met u als burgemeester te hebben - louter vanuit mijzelf. Ik doe dat primair als Utrechtse betrokken en bezorgde burger, maar ik heb ook een interesse in en kennis van activisme en inspraak en ik ken de academische gemeenschap en de posities daarin uiteraard van binnenuit. (Het verraste mij bijvoorbeeld enorm dat de politie, zo bleek uit het spoeddebat, 'niet bekend was' met de klacht dat er buitensporig geweld zou zijn gebruikt in het opbreken van de bezettingen - dat gesprek was aan de Drift en de Trans letterlijk aan de orde van de dag.) Het spreekt voor zich dat het me daarbij gaat om een open uitwisseling van standpunten, bespreking van kwesties en beantwoorden van vragen. Zo'n één-op-ééngesprek met een min of meer willekeurige Utrechter is waarschijnlijk erg ongebruikelijk voor u, maar juist omdat ik vrees dat meer formele en groepsmatige gesprekken in de huidige toestand zo complex zijn, zou het wel eens een productieve vorm kunnen zijn.

Bijlage 2: informatie over ^{5.1.2.e} (bron: website UU)

Laurens Ham (1985) is universitair docent Moderne Nederlandse Letterkunde, essayist en dichter. Zijn onderzoek concentreert zich op de kwesties van inspraak en van politieke representaties in literatuur en andere kunsten. Centrale vragen waarin hij is geïnteresseerd: hoe verbeelden schrijvers, muzikanten en andere kunstenaars politiek-

maatschappelijke kwesties in hun werk? Hoe proberen ze (in artistieke werken, door middel van protesten, lobby en mediaverschijningen) problemen aan te kaarten of de wereld te veranderen? En op welke manier beïnvloeden maatschappelijke instellingen (van subsidiegevers tot politieke partijen, van media tot geheime diensten) het functioneren van kunstenaars?

Momenteel werkt hij met co-onderzoeker Frank Keizer aan een NWO Open Competitie XS-project over de relaties tussen de Nederlandse veiligheidsdiensten (met name de Binnenlandse Veiligheidsdienst) en Nederlandstalige literaire auteurs en intellectuelen in de periode van de Koude Oorlog. Het project heeft bijzondere aandacht voor de relaties met de (post)koloniale landen Indonesië en Suriname, en met het zogeheten Oostblok.

Tussen 2018 en 2022 werkte hij aan een Veni-project (ondersteund door NWO) over de rollen die auteurs hebben gespeeld in het Nederlandse literatuur- en subsidiebeleid sinds de jaren zestig: als activisten, commissieleden van instellingen als het Nederlands Letterenfonds, publieke intellectuelen, politici of aanvragers. In dezelfde periode was hij hoofdaanvrager van een kortlopend praktijkonderzoek (juli 2020-maart 2021) over de impact van de coronacrisis op de Nederlandse boekensector, ondersteund door ZonMw, dat in mei 2021 resulteerde in het onderzoeksrapport *Naar een versterking van de veerkracht van de boekenwereld na COVID-19*.

Hij publiceert niet alleen intensief over literatuur, beleid, politiek en maatschappelijke instituties, maar ook over activisme en protestliedjes. In november 2020 verscheen zijn publieksstudie *Op de vuist*, waarin hij de geschiedenis schetst van Nederlandstalige protestliedjes uit Nederland sinds 1966, in alle popgenres (van nederpop en kleinkunst tot punk en hiphop). Daarbij komt ook de politieke en activistische ontwikkeling in Nederland van de laatste halve eeuw ter sprake. Dit boek leverde onder meer interviews op in *Trouw* en *Het Parool* en een groot aantal televisie- en radio-optredens, onder meer in programma's als *Atlas*, *Nieuwsuur*, *Nieuwsweekend*, *Focus*, *Volgspot* en de podcast van *Andermans Veren*. In 2022 maakte hij samen met Rose Heijnen en Mirthe van der Drift een zevendelige Radio 2-podcast over dit onderwerp, *Doe Maar Normaal*. Ook een eerder verwant publieksproject, een reeks over veertig jaar Kinderen voor Kinderen in *De Groene Amsterdammer* samen met Feike Dietz, leidde tot publieke optredens in onder meer *De Nieuws BV*, *AD* en *Nederlands Dagblad*.

Laurens' promotieonderzoek (2010-2014) bewoog zich op het kruisvlak van auteursrepresentatie en politiek. Voor dit project onderzocht hij de postures van tien Nederlandse auteurs (1820-1970) die een 'autonome'

zelfrepresentatie combineerden met een politiek engagement. Het onderzoek liet zien hoe een pleidooi voor een autonome schrijverspositie samen kan gaan met een stevige politiek-maatschappelijke positionering. In 2015 verscheen een handelseditie van het proefschrift bij uitgeverij Literatoren: *Door Prometheus geboeid. De autonomie en autoriteit van de moderne Nederlandse auteur.*